СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 19. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 25 січня 1933.

VOL. XLI. No. 19. Jersey City, N. J., Wednesday, January 25, 1933. THREE CENTS.

ЗНЕСЕНО СЕСІЮ „КРИВОЇ КАЧКИ"

ВАШИНҐТОН. — Дня 23 січня леґіслятура стейту Мізурі заявилася за приняття тих змін, які запропонував конґрес у звязку зі знесенням конґресової сесії „кривої качки". Мізурі є трицять шестим стейтом, в якім перейшла та ухвала. Тим робом законопроект конґресу дістав уже потрібну більшість з боку стейтів, себто перейшов і став законом.

СЕНАТОР НОРИС ПРО НОВІ ЗМІНИ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Норис, автор законопроекту про знесення сесії „кривої качки", оголосив заяву в справі цеї сесії, вказуючи на те лихо, яке ті сесії спричиняли.

Він каже, що боротьба за знесення цеї сесії тревала 10 літ. Теперішня коротка сесія конґресу буде вже останньою у своїм роді. Нововибраний президент і його заступник перестануть урядувати уже 20 січня 1937 р. В той спосіб буде Рузвелт президентом 6 тижнів коротше ніж його попередники, котрі опускали Білий Дім допера 4 березня, як це буде ще з президентом Гувером. Мандати послів і сенаторів треватимуть тільки до 3 січня, а не до 4 березня, як це було й є досі.

Коротка сесія конґресу, яка зачиналася першого понеділка в грудні, буде знесена. Конґресові сесії будуть зачинатись у майбутньому 3 січня. В той спосіб відпаде сесія „кривої качки".

Досі посли і сенатори, що були вибрані у листопаді, на ділі почивали урядувати аж за рік. Це, каже Норис, мало своє оправдання у давних часах, коли не було залізниць, ні телеґрафів, і коли не так легко можна було зорієнтуватися, як випали вибори. Але тепер це можна знати за кілька годин і нема рації держатися старої системи. І допускати до того, щоби ухвалювали закони посли і сенатори, котрим нарід відмовив уже при виборах мандату, і котрі перепавши, дуже часто ухвалювали закони, які не відповідали переконанням виборців.

РОЗЛАМ У РЯДАХ ТЕХНОКРАТІВ.

НЮ ЙОРК. — Говарда Ската, головного пропаґатора технократії, викинули з тої групи інжинірів, яка займається в Колюмбійськім університеті технократичними дослідами.

Початок до розламу дав професор Волтер Ротенштравх і 3 інші визначні інжинірі, члени Технократичного Комітету. Вони заявили, що Скат пішов задалеко у своїх технократичних твердженнях, та що вони не хочуть мати з ним нічого спільного. Дальші досліди будуть продовжатися в університеті Колюмбія, але з новою організацією і під новою назвою. Це будуть стисло наукові досліди.

Отсей розлам є для Ската великою несподіванкою. Він заповів, що далі буде голосити свою ідею.

КАРДИНАЛ ПРОТИ ТЕХНОКРАТІВ.

НЮ ЙОРК. — Кардинал Гейз каже, що він не розуміється на технократії, але вважає нерозумним таке поступовання, щоби вносити заколот у й так уже стурбований світ технократією, яка є оперта тільки на поверхових студіях.

АЙНШТАЙН ПРО ДЕПРЕСІЮ.

ПАСАДЕНА (Каліфорнія). — Д-р Альберт Айнштайн мав публичний виклад про Америку і світове положення. Він казав, що военні довги не є причиною депресії, яку спричинили машини й удосконалення промисл, що позбавили людей праці й обнизили ціни на товари.

Цілому світови треба пізнати ті причини, які є всюди одні й тісами; й усім разом треба ту проблему спільно розвязувати.

ПИВО Й ВИНО В СЕНАТСЬКІМ КОМІТЕТІ.

ВАШИНҐТОН. — В сенатськім судейськім комітеті перейшов 8 голосами проти 6 проект, який заявляється за вироблення 3.05-процентового пива й вина. Не вільно буде продавати алькоголю малолітним, ні не вільно буде реклямувати алькогольних напитків у стейтах, які остануться сухими.

ПРОТИ ЛІЦИТУВАННЯ ФАРМ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмен Кліберґ з Тексас вніс резолюцію, якою домагається від ґоверноріів візвати суди, щоби здержали доходження в справі виставлення на ліцитацію задовжених фарм. Це здержання мало би тревати так довго, поки конґрес і леґіслятури не ухвалять якоїсь помочи фармерам. Кліберґ подає, що 43% фарм у Тексасі є задовжені на $500,000,000. Подібне діється і з іншими хліборобськими стейтами. Він каже, що як та резолюція не перейде, то тисячі фармерів опиняться з родинами на вулиці.

ЗМАГАННЯ ДО ЗАМИРЕННЯ В НІКАРАҐВІ.

МЕКСИКО СІТИ. — Педро Зепеда, представник повстанського ґенерала Сандіна, поїхав до Нікараґви, щоби довести до згоди між повстанцями і владою Нікараґви.

НА ЩО ДОЗВОЛЯЄ СОБІ ОДИН ПОЛЬСЬКИЙ УЧИТЕЛЬ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ.

В Устю, жидачівського повіту, є вчителем Фердинанд Несолявський. Цей учитель не має нічого кращого до роботи, як агітувати проти шкільного плебісциту за українську мову навчання. Ось низка фактів:

Покликав до себе Олексу Борсука і вимушував на нім, щоби відкликав шкільну деклярацію за українську мову навчання та підписав деклярацію за польську школу. До того самого намовляв Рузьку Іванів, обіцюючи, що за те звільнить її діти зі школи на 6 тижнів (!). Хима Лозинська і Марина Іванів твердять, що вчитель відбирає від дітей позичені шкільні книжки і таким чином хоче вплинути, щоби родичі відкликали шкільні деклярації. Зокрема робить натиск на шкільні діти, щоби наклонили батьків до відкликання шкільних деклярацій.

НЕВДАЛИЙ „ГОЛОДОВИЙ ПОХІД" ДО ЕДМОНТОНУ.

Зорґанізований комуністичною Лігою Фармерської Єдности „голодовий похід" до албертійської столиці, Едмонтону, розігнала кінна та міська поліція. Кількасот учасників походу, переважно фармери з околичних місцевостей, зібралися дня 20 грудня на едмонтонському ринку й до промовах кількох місцевих комуністів і кількох прибувших з околиці утворили похід з цілю дістатися під парляментарний будинок, де хотіли представити свої домагання провінціональному премієрови. Однак тому, що провінціональний уряд більш як тиждень перед тим подав був до відома, що готов вислухати усяких делеґацій від фармерів, однак не годиться на „голодовий похід" під парляменят, тому, що такий похід мав би на цілі звичайну комуністичну пропаґанду, стягнена до Едмонтану кінна поліція й міська розігнали учасників походу, при чому кількох демонстрантів покалічили поліції своїми палками.

Слідуючого дня поліція перевела ревізію в місцевому ТУРФДомі, що був головною кватирою демонстрантів, й арештувала багато осіб, яких уважає за провідників „голодового походу". Всіх досі арештованих є біля 30 осіб, в тому одна жінка. Між арештованими є: Петро Кифорук, Антін і Михайло Новаковські, Петро Касіян, Антін Войтишин, Іван Михайлюк, Михайло Гайдук, Яків Середа і Михайло Котик. Більшість арештованих обвинувачується в нелеґальному зібранню. Їх відставлено до тюрми в Форт Саскачеван. По прелімінарному переслуханню одного демонстранта звільнено з вязниці, один дістав півроку тяжкої тюрми, а інших передано найвищому провінціональному судови. Девятьох арештованих випущено відтак на волю за кавцією, по 250 долярів за кожного.

ЛЮБОВНА ТРАҐЕДІЯ.

25-літний еміґрант Петро Шолупка, який пару років тому приїхав до Канади й працював у фармера Далаби в Іністфрі, Алта., закохався в 19-літню дочку Далаби, Катерину. Та дівчина мабуть сказала йому, що не кохає його, бо як вона доїла корови, він убив її вистрілом з рушниці, а відтак відобрав собі життя.

„ПРОВОКАЦІЙНА ПАНАХИДА", ЧИ ПРОВОКАЦІЙНА ЗАМІТКА?

У „Газеті Поранній" з 16 грудня здивовано читаємо товстий наголовок: „Провокаційні „панахиди" за застріленних замаховців з Городка". А нижче, з самої замітки, довідуємося, що батько покійного Юрка Березинського, о. Березинський, парох з села Оглядова, пов. Радехів, відправив за упокій Службу Божу за душу свого **сина**, та що добрий сусід о. Березинського о. Набережний з Кривого, відвідавши горем прибитого батька пок. Юрка, відправив в Оглядові також жалібне богослужения... „Газета Поранна" зове це „провокаційними панахидами"! Кого й чим провокує батько-священик, що молиться за свого **сина, який** трагічно помер, — це відомо хіба лиш авторови того „сенсаційного" новинкарського наголовку з „Газети Поранної". Зате ми знаємо, що того роду наголовки провокують взагалі всіх людей, без огляду на національність і політичний світогляд, які мають лише почуття — пристойности. Та й півофіціяльна аґенція „Всхуд", яка пускає того роду „політичні сензації", чи вона теж не має за нічим до матеріялу, що сягає за ним до церковці у селі Оглядові?

ШТУЧНЕ СЕРЦЕ.

Недавно світова преса передала вістку, що в московськім медичнім інституті російські вчені заступили в тілі звіряти серце з штучним механізмом. Невеличка помпа вганяла кров до цього механізму. Цей експеримент пояснюють так, що його переводили над мертвим організмом і кров, яку спускали туди, належала до другого звіряти; інколи її заступали фізіольоґічною рідиною. Цими днями американський хірург у Будапешті, Ґібс, заступив у живім організмі серце машиною, яка точно виконувала його функції і піддержувала життя. Апарат д-ра Ґібса складається з двох гумових мішочків, що знаходяться у металічній посудині. Сюди переходить невпинно течія води, яку реґулює електричний мотор. Під напором води гумові мішочки періодично стискаються і розширяються, втискаючи кров до посудин. Експеримент зробили на собаці, яка попала у наркотичний сон. Тоді розрізали груд і за одну хвилину получили розрізані кровяні посудини, що виходять з серця, зі скляними рурками свого апарату. Коли справжнє серце, вирізане, лежало мертве поруч на столі, штучне серце працювало з математичною точністю. Собака зі штучним серцем жила дві години у наркозі.

НЕ ВІЛЬНО ПЛЕКАТИ КАВИ.

Провізоричний уряд Бразилії підписав декрет, опрацьований міністерством хліборобства, який забороняє три роки управляти касу в усій Бразилії. Є це у звязку з надпродукцією кави та знижкою цін.

ОБІРВАНА СКАЛА ЗМЕЛА З ЛИЦЯ ЗЕМЛІ ТРИ ДОМИ.

В одному еспанському селі біля місцевости Альбацете обірвалася величезна скала, що, спадаючи, розвалила зовсім три доми. Зпід їх румовищ видобуто 11 трупів.

НОВИЙ ВИНАХІД У ЛЕТУНСТВІ.

В Гамбурґу почали пробні лети на літаку нового типу. Літак цей без труду летить 300 км. на годину, має підвоззя, яке підчас лету можна втягнути в кадовб апарату. Завдяки цьому значно меншає опір повітря, а збільшується швидкість. „Люфтганза" хоче вживати ті літаки до постійної міждержавної служби.

ІСТОРІЯ ДВОХ ПЕНСІОНАТІВ.

Париський суд для малолітніх займався недавно дуже неприємною справою. На його лавках засіли 15 панночок у віці від 14—18 літ, доньок найбільше поважних родичів з провінції, обвинувачених за... неморальні вчинки, яких вони допустилися в однім із публичних домів. Річ у тому, що згадані панночки мешкали в однім пенсіонаті при Бульонському Ліску. Цей пенсіонат мав найліпшу славу під кожним оглядом і родичі з найбільшим довірям віддавали туди своїх дочок. Однак біля цього пенсіонату примістився небаром другий „пенсіонат", призначений для інтимних нічних сходин „золотої молоді" з „легкими" дівчатами. Якось так склалося, що дівчата з першого пенсіонату почали нічю перескакувати мур свого дому і перебували залюбки в другому „пенсіонаті"... Вислід: власничка „пенсіонату" опинилась у вязниці, дівчата одержали нагану й оба пенсіонати замкнули.

ПРОТИ ВОЄННИХ ЗАБАВОК.

У Відні зорґанізувала австрійська Ліґа жіноцтва цікаву виставу дитячих різдвяних дарунків. Ця вистава характеристична тим, що на ній нема ніяких забавок, які нагадували би війну та військо. На ній австрійські мами та діти мають перед собою головно краєві вироби. Австрійські пропаґандисти мира звертають увагу на те, що більшість военних забавок приходила з інших країв. Ця вистава є відгуком на зазив французького жіноцтва, яке звертається до матерей усіх країв і народів із проханням почати вже цього року систематичну боротьбу з военними забавками. Такі забавки мають великий вплив на душу дитини, що змалку розвиває в собі почування кровожадности, пімсти і ненависти до інших народів. Мало хто здає собі справу, в якій мірі історія народів залежить від виховання дітей, що з дому та школи виходять начинені военними інстинктами.

ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЯ ВБИЛА ҐІМНАЗИЙНОГО УЧНЯ.

Вихованець української бурси в Коломиї, уч. VIII. ґімн. кл. Микола Трушкевич, монтуючи електричні проводи, торкнувся неізольованих частин і поражений струєю згинув на місці. Цей страшний випадок викликав у цілій Коломиї, зокрема серед української молоді, дуже прикре враження.

ПЕРЕХОДЯТЬ НА ЧУЖИЙ ОБРЯД.

Парохіяльний уряд у Вишнівчику, пов. Підгайці, розпорядив, що у вівтірки і суботи не дає шлюбів. Ця заборона спричинила, що дві родини в Вишнівчику й Гайворонці перейшли на римо-кат. обряд, а шлюби одержали даремно.

ЗАВОРУШЕННЯ В РАДЯНСЬКІЙ РОСІЇ

КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД ПОСИЛАЄ ПРОТИ ПОВСТАНЦІВ ВІЙСЬКА, БО МІЛІЦІЯ Й ЧЕКІСТИ НЕ ЗАВЖДИ МОЖУТЬ СПРАВИТИСЯ.

БЕРЛІН (Німеччина). — З Росії приходять відомости про все частіші повстання селянства та бунти робітництва. Радянська влада тепер усіми способами старається перевести в життя свою проґраму дальшого впровадження своєрідного комуністичного „соціялізму" в Росії і для цього вживає проти населення ріжного роду репресій. Нова пашпортова система приведе до висилки з міст більше двох міліонів людей, що витворює ще більший хаос утруднення в життю населення Радянщини.

На Кубані далі поширюється комуністична розправа з незадоволеним населенням. Большевики стараються виловити всіх співчуваючих повстанцям, або взагалі незадоволених явно большевицькою владою. Та, не зважаючи на всі комуністичні репресії, повстання й бунти все частіше вибухають у Росії, хоч відомости про них добути важко навіть зі значним опізненням. Комуністична влада дуже слідкує за тим, щоб відомости про незадоволення з неї населення не поширювалися.

З Далекого Сходу повідомляють, що у Нерчинських заводах на Сибірі та в кількох козацьких станицях вибухло повстання проти комуністичної влади. Становище чекістів, міліції та нечисленного радянського війська в тому районі досить важке, бо всі вони оточені повстанцями. На Забайкальській залізниці зявилися военні повстанські відділи, які в одному місці вже висадили в повітря залізничий міст.

Інтернешенел Нюс Сервіс повідомляє також про повстання в інших частинах Сибіру. Для здушення повстання большевики післали до Ново-Сибірська 20 тисяч війська під командою ґенерала Блюхера. Це свідчить про те, наскільки поважно справа з повстанням стоїть, коли проти повстанців виряжають колишнього головнокомандуючого радянським військом на Далекому Сході.

Сталін наказав поробити приготовання в Москві, щоб на випадок бунту населення можна було з ним скоро розправитися в жорстокий спосіб. Для подавлення бунту приготовано трійливі ґази та інші способи масового нищення людей. Охорону Сталіна й інших достойників радянської влади значно збільшено й удосконалено.

ЗАСІДАННЯ РАДЯНСЬКОГО „ПАРЛЯМЕНТУ".

МОСКВА (СССР). — Розпочалися засідання Всеросійського Виконавчого Центрального Комітету. Премієр Росії, Молотов, виголосив тригодинну промову, в якій він пережовував усе те, що було говорено й ухвалено недавно на засіданню Центрального Комітету Комуністичної Партії.

На відкриттю засідання були присутні всі комуністичні достойники на чолі зі Сталіном. Сталін увесь час мовчав і навіть не встав на привітання його оплесками членів Виконавчого Комітету.

КИТАЙ ХОЧЕ МИРИТИСЯ З ЯПОНІЄЮ.

ШАНҐАЙ (Китай). — Події на Далекому Сході розвиваються так поспішно й так несподівано та часто міняються, що те, що сьогодня ранком було новиною, у вечері вже стає забуте, бо за день назбиралося багато нових фактів і комбінацій, які зовсім змінили те, що було ранком. Ось і тепер. Здавалося, що Китай не думає навіть приступати до переговорів з Японією, а вже доходять відомости з Нанкіна, що, навпаки, Китай постарається почати якнайскорше переговори з Японією, щоб нарешті помиритися.

Японські війська, які почали були наступ на Джегол, тепер припинили його несподівано й готуються нібито розпочати дальший наступ за кілька днів. Тимчасом помітно стало налагоджуватися життя в Манджурії, а влада манджурського уряду з кождим днем скріплюється.

БРАТАННЯ ЮГОСЛАВІЇ З РУМУНІЄЮ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Сюди прибув югославянський король Олександер. На двірці стрічали його з великою парадою румунські достойники на чолі з королем Каролем. Король Олександер постарається запевнити собі активнішу підтримку від Румунії в міжнародній югославянській політиці, а особливо хоче знайти підтримку гаслу „Балкани для Балканців."

ФІНАНСИ РУМУНІЇ БУДУТЬ ПІД КОНТРОЛЕЮ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Між представниками румунського уряду та фінансовим комітетом Ліґи Націй складено умову, на підставі котрої Ліґа Націй призначує в Румунію на чотири роки свого „фінансового радника". Цей „радник" переведе реформу державного буджету та налагодить операції державного банку. Властиво чотири роки буде фактичним фінансовим диктатором у Румунії.

Лише при цій умові Румунія зможе дістати від Ліґи Націй ще позичку для підтримання своїх фінансів та вратування себе від банкротства.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н: Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„СВІЙ ДО СВОГО"

Один громадянин з Вунсакет, Р. Ай., пише до „Свободи", що нам в Америці треба взятися радикальніше до здійснення клича „свій до свого". Він каже, що його громада свідома, що в ній на ріжних зборах, а навіть у церкві, пропагується потребу попирання своїх бизнесменів, та що завдяки тому попертю деякі місцеві бизнесмени доробилися гарного маєтку. В громаді є свої пекарі, шевці, крамарі і свій погребник. Але було би ще краще, коли би була ще більша солідарність, бо ще й тепер український гріш іде часто в руки тих, що є ворогами українського народа і його визвольних змагань.

Таких голосів дістаємо багато, і з ріжних сторін. Дуже часто годі їх друкувати, бо дописувачі забувають, що вони в Америці, а не в Польщі.

Та клич „свій до свого" не втратив свого значіння і в Америці. І тут добре знати, що як ми, котрі є одної й тої самої крови, себе не попираємо, то тяжко вимагати попертя від інших. Тому і тут варта запізнатися з тими голосами, які тепер підносять у старім краю у звязку з кличем „свій до свого". А що цей клич дійсно важний, то видно з того, що в краю заговорили про це в один час: епископ, політик, кооператор, промисловець, просвітянин і ремісник. Заговорила провідна жінка й заговорили видні політичні діячі ріжних партій.

Український греко-католицький епископ Бучко каже, що клич „свій до свого" міг би мати у нас успіх тоді, якби „йому надати політичний характер". Він підчеркує, що такий клич, якщо він має дійсно зобовязати ціле громадянство, повинен бути получений з „якоюсь санкцією — нагороди чи кари". Він каже далі, що „при переводженню у практиці клича „свій до свого" не так заважить чинник економічний (надія на нагороду, поліпшення економічного буття), як радше страх перед карою (публичне клеймування тих, що ломлять цей клич)".

Адвокат і відомий громадський діяч, д-р В. Старосольський, твердить, що „сильніший не повинен лякатися конкуренції чужих. Замісць клича „свій до свого" старaймося на кожній ділянці матеріяльної й духової продукції давати все найліпше. Приклади з життя доказують: де ми даємо найліпше, там ідемо вперед і клич „свій до свого" зайвий".

Над тими думками, а піднесено їх у краю більше, варта застановитись і нам в Америці.

Д-р Остап Грицай.

НОВИЙ „ВІСТНИК"

Коли з літом м. р. **„Літературно-Науковий Вістник"** — як писав мені його редактор — ухвалою загальних зборів Видавничої Спілки було „поховано", і він перестав виходити, то доводилось українському читачеви з цього приводу знову раз соромитись за суспільність, якої письменники засуджені нею здебільша на боротьбу з недостатками, або на муку журналістичних заробітків, всі **національні видавництва** загрожені постійно катастрофальними дефіцитами і банкротством, своя, незалежна преса ледви животіє тому, що її свої люди не підпомагають, і де купити книжку не належить ще завжди до культурних потреб. Словом — соромитись за суспільність, в якої всяка духова праця, всякий творчий почин, як колись так і тепер, важко утруднені безпросвітньою байдужністю до духової культури не тільки темних неграмотіїв, але й доволі визначною частиною т. зв. інтеліґентної верхівки, між котрою ще й сьогодні не мало таких, що замісць своєї преси читають ґазети польські, а українських книжок не купують довгими роками. Бо все оте це найглибше підложе тієї акультурної, душевної атмосфери в краю, в якій відновлений **у 1922 році** Літературно-Науковий Вістник саме в роковини першого десятиліття свойого істнування мусів перестати виходити і то наперекір тому, що той обновлений Літературно-Науковий Вістник завдяки проводови його головного редактора, **д-ра Донцова,** зміг за тих десять літ усетаки зробити роботу **епохального значіння.**

Вузенькі рамці цієї статті не позволяють мені очевидно розібрати в усьому суті тої роботи та зясувати в цілости її духові досягнення для нації. Тут вистане вказати тільки на повну переоцінку напрямних ідей нашого національного життя та світогляду, довершену Л. Н. Вістником д-ра Донцова в порівнанню з передвоєнним Л. Н. Вістником Грушевського і Франка. Переоцінку, яка традиційним громадівським ідеалам тих наших діячів, для яких **соціялізм і всесвітянство** були, по заповітам Драгоманова, найвищим суспільним кличем і культурним дороговказом народу, протиставила з усею свідомістю і незвичайною в нас послідовністю **активний націоналізм** в його найстроґішій, а з цим і найбільш живучій формі. Найстроґіший, бо націоналізм Донцова, все в повній відсталі від усякого соціялістичного братання народів з небезпекою нарушування їх національної свідомости та активности, не вагається теж видвигати з одної сторони збройний імперіялізм як природний вияв експанзивних сил народу, а з другої поборювати культуру всякого роду гуманізму з його рівнодушною мягкосердністю і покірливою уступчивістю, та його ослаблюванням усього, що є природною стихією, гартом і силою в людині. І що ті напрямні ідеольоґії Донцова в їх послідовнім приложенню не тільки до політичного і громадянського життя нації, але й до всіх ділянок її культурної творчости таксамо, як і до чисто індивідуального життя нашої людини, мусіли витворити цілком новий підхід до них і скристалізувати тут різко нові, що так скажу, **національно-етичні вартости,** нехай і ціною зруйнованих драгоманівсько-франківських заповітів та традицій, це ясно. Бо в протиставленню до нашого старого, громадівського світогляду, національний імперіялізм підпорядковує широкі маси народу під свідомий провід **вибраної еліти нації,** як одиноко покликаної й управненої до того, щоб опановувати й вести маси.

І таксамо і в области всякої духової творчости, отже в першу чергу в літературі і в мистецтві, видвигає він прапор дужого індивідуалізму, **культ сильної одиниці, як експонента сильної і непоборної нації,** задля чого тут на всякого роду кволі ліризми та зряхлу побутовщину—як про це я зрештою писав у всіх моїх літературно-критичних статтях ще перед війною — нема і не може бути ніякого місця. І не менше воно саморозуміле притім, що ідеольоґія такого скрізь активного, скрізь обновлюючого націоналізму, яка спирається на верхівку сильних одиниць як на провід нації, що намагається двигнути маси до своїх вершин, а не знижатись до них, — захоплює собою і чисто індивідуальне життя людини. **Домагається від неї, щоб вона була тверда, характерна, незломна волею і фанатично віддана справі своєї нації.**

І саме тут чи не властива суть того безумовно позитивного, животворного й обновлюючого, що так яскраво проступило в десятьох дотеперішніх річниках Л. Н. Вістника під редакцією д-ра Донцова. Бо наскільки про збройний імперіялізм, — особливож зі становища націй поневолених — та про культуру просвіченого гуманізму далосяб, саме на плятформі д-ра Донцова, гостро спорити і то з не одного погляду, то про волевий момент в його ідеольоґії, про ідеал характерности й активізму як одиниці так і всієї нації у змаганню до здобуття якнайміродатнішого місця у світі — можна висловлюватись тільки з найвищим признанням. І коли нині припинений Л. Н. Вістник являється в формі нового журналу знову, то приходиться витати його стількиж зі щирою радістю, що і з зацікавленням.

Погляньмож.

У вступній заяві редакції тут читаємо:

„Редакція припиненого Л. Н. Вістника в порозумінні зі своїми чоловими співробітниками, спершись на матеріяльну піддержку своїх прихильників, рішила розпочати видання цього журналу. Прихильність, яку стрінула наша праця в Л. Н. Вістнику серед співзвучних кругів нашого громадянства в Галичині, на Волині й на еміґрації, як і відгомін її на Наддніпрянщині, а з другої сторони — завзяте поборювання тієї праці з боку елементів, ворожих усякій критичній думці — все те скріплює нас у вірі в потребу нашого орґану. „...Даліж, у звязку з тою ідеольоґією обновленого Л. Н. Вістника, яку я намагався зясувати вище, редакція, зазначуючи знову одну зі своїх основних засад, каже: „...Особливож підчас ідейного хаосу, підчас систематичного відгороджування від великих літературно-громадських течій Заходу, коли гасло „популярність (читай примітивізм!) понад усе!" чинить спустошення серед нашої інтеліґенції, є потреба в орґані, який старавсяб не знижувати культурного рівня інтеліґенції, лиш створити з неї правдиву, вищу від загалу освітою, **провідну верству нації".**

Як отже бачимо, то наш журнал, що називається тепер просто **„Вістник",** місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя, стоїть, як раніше так і тепер, несхитно на своїй, відомій нам уже плятформі, і можна надіятися, що наскільки допомога всього свідомого громадянства піддержить його, нова його робота зазначиться в майбутньому таксамо чітко в духовости нації, як і вся, зроблена ним, дотеперішня. Бо зрештою, ще більш переконуючо, ніж інавґураційні слова редакції, впевняє нас про те зміст першої, **січневої книжки,** на який складаються речі майже без виїмку вартісні й цікаві. Як дві найважніші й найцінніші з них я підкреслив би д-ра Донцова **„Совітська молодь і ми"** — найобширніше з усього в цій книжці — та **Б. Галайчука** „Культура низів, чи культура верхів?" Праця Донцова — наскільки знаю, проголошена вже автором у відчиті — вказує на основі багатого і скрізь найновішого научного та публіцистичного матеріялу на духа фанатичного, всецілого захоплення большевицькими засадами, в якому нинішні царі Росії виховують совітську молодь, принукуючи її так уже від найперших літ жити виключно для справи большевизму і жертвувати йому всі сили. І в яркім протиставленню до наших **„розсудних людей",** які кажуть: тільки без афектів, тільки не фанатизм, лиш холодний, здоровий розум, сим побідиши! — підкреслює Донцов у провідників большевизму ту горіючу пристрасть хотіння і жадобу влади, яка вказувала большевизмови і його політику на Україні і його програму щодо нас — програму підбою. — „Бажання панувати — каже Донцов — було їх непомильним компасом, а з ним у руці не дали вони себе ніколи спантеличити прекрасним теоріям, недогідним їм". — І таким то пристрасним відданням національній справі повинна розгорітись і наша молодь, коли хоче стати рівновартним противником большевицьких фанатиків. Даліж дуже помітна згадана вже стаття Галайчука про культуру низів і культуру верхів у нас. В ній автор, схарактеризувавши насильне здемократизування нашого світогляду та нашої культури упродовж довгих віків, де в нас не було своєї аристократичної верхівки, а з цим і центрів аристократичної культури, виводить з того одностороннє й мало творче обмеження нашого мистецтва на суспільні низи (селянство) як на одиноке середовище застійненої національної культури в нас. Так тут культура верхів, культура національної еліти, конечна як властиве доповнення і завершення того, що всилі дати нації з погляду на духову творчість культура низів. Зрештою праця Галайчука така багата думками, що надаваласяб до ширшої дискусії в окремій статті, бо головно наші письменники знайдуть творчі товчки. першорядної ваги.

Позатим гідний згадки нарис Д. Д.: **„Його Милость, Іван Мазепа, гетьман",** може одно з найкращого, що появилося в нас в ділянці ювилейних згадок про великого гетьмана, та научний огляд С. Наріжного **„З петербурського славянознавства".** Не так видатно зате представляється белетристична частина нашого випуску, в якій коротке оповідання **О. Теліґи"** Або — або" вчить читача всетаки характерности в життєвій боротьбі, а з поезій **О. Ольжича, Е. Маланюка та Л. Мосендза,** узгіднених ідейно з напрямом журналу, найкращі, бо найбільш поетичні і щирі тоном поезії Мосендза в циклю **„Криниця ніжности".** — В ділянці перекладної літератури маємо оповідання **В. Бляско Ібанеза „Милосердя",** знамениту типом старого еспанського аристократа, який, не хотячи як зруйнований дука жити з милосердя своїх другів, вибирає радше добровільну смерть; добрий нарис **д-р Е. Шварцвальдової** „Нарікайлам" та цікаву характеристику славетного Ґандія, пера **А. Сюареза.**—А з ориґінальних праць тут ще **У. Самчука** „Крик у порожнечу", вражаючий голос про траґедію українських робітників пера під теперішню хвилю, політичний огляд **О. В.,** і дещо інше, а критичною Бібліоґрафією наша книга й кінчиться.

В цілости — якщо не зважати на деякі зайві промахи проти мови:

Журнал, що всилі стати одною з найповажніших твердинь національної думки в нашім змаганню за обнову і визволення народу. І тому запомагати його — це один з наших національних обовязків!

— („Вістник", Львів, Чарнецького 3. м. б.).

В. Пужак.

БОГАЧ

(Оповідання).

(2)

Сонце стояло над головами, коли Плисик вступив у хату Самотів. То була мала ліпянка. Знадвору входилося до сінок, що одночасно були кухнею. Там Самотиха обкладала гранею горщок. Коло неї, на глиняній долівці, сиділи малі діти. Кілько їх було, Плисик не рахував. Коли Плисик низькими дверми увійшов у кімнату, то також побачив там купу дітвори.

На краю ліжка сидів горбатий Самота, з довгою сивою бородою і майже голою головою. Він обвязував свої чоботи соломяним перевеслом, щоб не розлізлися. Плисик промовив:

— Я прийшов до вас спитати, чи тут нема мого сина Марка?

— Вони вже пішли. — Самота відповів. — Вже буде година, як пішли.

Самота встав і ступав до Плисика, щоби з ним привитатися. Не бачучи, що коло нього на земли сидить дитина, придоптав їй руку. Дитина закричала.

— Ідеш ти відси?! — Самота крикнув. — До мами!

Самота звернувся до гостя і каже:

— Я вже збирався сам іти до тебе, сусідо. Нехай і так, що ти пришов до мене. Дуже мене тішить се. Бачу, хоч ти такий богач, не гоноруєшся.

— Хочу знати, де мій син? — спитав Плисик.

— Де? До попа пішли молодята. Вже буде година, як пішли. Троха заскоро. Се для моєї Ганки заскоро. Я боюся, що він, твій син, колись пожалує. Я йому казав, і моя жінка казала йому, щоби так не квапив; щоби ще на якийсь час відклав і добре передумав, чи то не соломяний огонь у нього. Що правда, беручи нашу доньку, дістане добру жінку. Та вона нічого не має і не знаємо, чи з неї у всім будуть вдоволені в хаті Плисиків. Ми хочемо бути щирі, бо знаємо дуже добре, що наша донька колись потерпіла би, як би ми її твому синови накинули. Ми не намовляли і не відмовляли. Нам лиш не подобалося, що вони так кваплять. Нарешті ми подумали собі, що вони мабуть мають дуже важну причину квапити.

— Причину? — спитав Плисик.— Важну причину, кажеш, могли мати? Як я добре вгадую ту причину, то я нею не дуже зажурився би. Ту частину жури, яка й на тебе впала би, я годен відоймити. Я годен відоймити від тебе неодну журу, що бідного тисне ще більше ніж такі наслідки любощів.

— Не думайте так, сусідо: не допускайте до такого. Позволив піп, чи ні, то ваша кров лишиться кровю вашою. Колись і я думав так як ви, і я говорив так як ви. Маю двох синів. Я все говорив їм, щоби не женилися. Я їм казав:

„Майте розум. Любощів не бороню вам, бо така заборона не помогла би. Від любощів, як є нагода, молоду кров не здержиш. Тільки не женіться, бо будете ввесь свій вік терпіти нужду... з жінкою і дітьми. Як поженитеся, то змарнуєте ваші молоді літа і до смерти будете мати пекло вже на тій земли.

— Так я радив їм, необачний; так я вчив їх, неначе не був їх батьком, а якоюсь, на мої діти спущеною пекольною, паршивою, плюгавою собакою! Які наслідки такої науки, самі бачите. Раз коло разу якась приносить мені внука, лишає під хатою і сама щезає. Самі бачите, яка повна хата дітвори. Се лиш діти мамів, що допитались до мене. Кілько їх ще деінде валяється?! Виж не схочете, міркую собі, щоби й ваша кров, щоби ваш внук, як на таке вже заноситься, пішов у таку поневірку...

Плисик, неначе би всего того не чув, спитав:

— Вони чого пішли до попа?

— Міркую, — Самота відповів — не на те, щоби для себе замовити похорон.

— Тричі подвоєний чорт взяв би се! — богач заревів і вистрибнув з хати.

Як божевільний гнав Плисик полем і лісом в сторону своєї хати. Йому було, начеб дерева глузували з нього, шепчучи від подуву вітру. Гадав, що птахи висвистують його. Його, найбільшого богача в селі, що зійшов на свата такого Самоти!

Зразу він думав іти до пароха, та по хвилі роздумався. Бо що парох поміг би йому?! Коли син не послухав рідного батька, рідної мами, то й попа не послухає... Прийшов до хати і не казав нічого. Коли цікава жінка спитала, на чім скінчилося, він тільки заворкотів так, що жінка вже боялася далі питати.

Прийшов день вінчання молодої пари. Не пішов ні батько молодого ні його мама. Плисик цілий день крутився по лісі, Там, де знав, що з ніким не зійдеться.

Плисик ніколи не питав, що з його сином діється, і ніколи не позволив, щоби при нім про його сина говорено. Раз, цілком випадково вчув, що Марко дістав роботу у фабриці машин і у фабричних домах дістав малу кімнатку. Плисик взяв до хати парубка-наймита, що заступив би робучі руки Марка. То був лестивий патрон, який гадав, що як буде добре грати комедію привязаного до господарства і свого господаря, то Плисик заадоптує його на місце виклятого сина. Коли ті надії розвіялися, бо Плисик пізнав його, наймит зачав красти і опинився за кратами.

Плисик мусів їздити до міста до суду, де його переслухували як свідка. На такім однім терміні йому сказали, що фабрика, в якій робив його син, не має роботи, та що управа фабрики більшій части робітників виповіла роботу. Плисик був цікавий, що сталося з його сином, та був загордий, щоби спитати.

*

У Марка була біда. Коли втратив роботу у фабриці, вони обоє пішли на села і наймалися у хлопів. Ішли від хати до хати; від бідних до бідніших. Тепер мешкали на зрубі в хатчині, полишеній робітниками, що рубали ліс. Мали двоє дітей. Вона хорувала. Він працював, де лиш міг знайти яку роботу. Робив найтяжші роботи за песячі гроші. Кождий гріш приносив до хати, та його зарібки не годні були наситити всі четверо.

Бувало до них прийшла Самотиха і принесла троха муки або хліба, які десь вижебрала. Деколи сиділа пару днів у них і помагала їм.

Марко нераз думав зайти до свого батька, та жінка здержувала його, кажучи:

— Як би то ти був завинив, то очевидно, ти повинен би піти до батька і перепросити його. Та ти був у своїм праві. Як би ти тепер пішов і просив, щоби поміг тобі, то се було би так, як би ти плюнув на свою правду...

— Я се хотів зробити для тебе, — Марко відповів. — Колиж ти не хочеш, то хай буде твоя воля... Завтра маю роботу, яка в однім дни дасть заробок цілого тижня.

На другий день Марко встав ще на зорях. Коли ще всі спали, зварив бараболяної юшки і випив. Поцілував діти, жінку і пішов.

— Що то може бути за робота, яка за днину дає заробок цілого тижня? — думала жінка. — Чому він не сказав мені, до якої то роботи йде? Мабуть тому, що то якась дуже небезпечна робота.

Щоби успокоїти себе, зачала поратися в хаті. Не помагало. Вже й так ослабленій дрожали руки й ноги.

*

Коли Плисик вернувся з суду до хати і жінці сказав про фабрику, вона розплакалася. Хлипаючи сказала:

— Марко мабуть між тими, що втратили роботу і заробіток — говорила хлипаючи. — В такій фабриці він був початкуючим, невправленим робітником. Де він тепер валяється? Від когож зачали, як не від таких, що в тім промислі ще не мають школи?

(Кінець буде).

Шкільні клопоти малого Івася.

Син: Тату, не гнівайтеся, я не піду нині до школи.

Батько: Чому, Івасю?

Син: Бо пан професор мене переслідує.

Батько: Як?

Син: Усе питається мене, скільки є пять разів шість!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Новий виступ Авраменка.

Здається, що ми вже так призвичаїлись до виступів Авраменка, що вже не виявляємо того загального зацікавлення, як це було з попередніми виступами.

А недавно тому, бо несповна два роки, як ми вперше побачили цвітисту Україну на сцені світової слави, в Метрополітен Опера Гавз у Ню Йорку.

В той час, під маркою чогось нового, чогось надзвичайного, ми захоплювались, цікавились і писали стоси дописів.

Тепер це вже нам надоїло і ми байдуже відносимось до тої величезної праці, яку треба вносити у такі виступи. Ми вже навіть не добачуємо нині надзвичайної краси, яку та праця витворює. Ми забуваємо, що у творенню тої нашої краси бере участь тут роджена молодіж. Ми не добачуємо, як старанно тутешня молодіж вивчує українські танці і пісні, щоб тільки мати нагоду показатись на великій сцені і почванитись своєю власною красою і показати красу української пісні і танцю. Попри те все, нам уже навкучився Авраменко і його настирливість. Проте дальше виписуємо десятки проєктів, як би то затримати свою молодіж при собі.

Тепер треба спитати, хто з нас більше причинився до привернення української молодіжи до нас? Хто з нас більше розголосив українське імя в Америці, як не той „крикливий", не „той все той-самий" Авраменко. Своїми виступами Авраменко навчив нас виступати як одна велика зорганізована громада.

Ми всі знаємо, що грошей на тих виступах він не заробив, але в довги заліз по вуха. А все задля чого? Чи тільки для особистої наживи? Задорога ціна, бо заплатив підупалим здоровлям і довгами.

Справді треба великого ентузіяста й оптиміста, щоби, навчений недоборами майже по кождім виступі, дальше братись за такусаму працю. Чому це? Бо з тої праці є користь улюбленому народови, слава українському імени і привернення української тутешньої молодіжи до свого народу.

Як маємо ми, що є частиною того народу, відповісти на Авраменкову роботу? Чи маємо махнути на це рукою, як ті, що кажуть, що помагати Авраменкови не входить в обсяг ділання їх організації, бо вони тільки високою політикою занимаються? Чи маємо зробити так, як ті, що говорять, що танцями не витанцюємо України? Чи маємо зробити так, як тії, що кажуть, що хтоб Авраменко не був, і як би ми його особисто не терпіли, його корисна праця для Українців в Америці перевищає всі його злі сторони. Для Українців в Америці Авраменко є конечно потрібний, і що всього того, що він зробив для української молодіжи в Америці, не зробив би ніхто інший.

Всі свідомі Українці приєднаються до думки тих останніх, і всі з Филаделфії і околиці масово візьмуть участь у виступі Авраменка в суботу, дня 28 січня, в Метрополітен Опера Гавз в Филаделфії. Покажім, що ми таксамо вміємо піддержувати його працю, як він уміє працювати.

Отже на бік невдачі. На бік байдужність. Авраменка треба підтримати. Всі приходім на виступ, бо цей виступ є для нас і в нашу користь.

Т. С.

РОМ, Н. Й.

Аматорська вистава.

Дня 15-го січня ц. р. відограли ромські аматори штуку „Хмара". Публика прибула досить численно, прибули фармери з поблизьких околиць і були теж деякі русскі.

Аматори, як А. Пиріг, В. Чуйко, О. Боднар, П. Слободян, П. Ґураль, Р. Павелко, О. Яворський і А. Мандзяк вивязялися зі свого завдання добре.

Публика була задоволена, що пізнати було по оплесках. Прийдеться мабуть оте представлення повторити.

О. Ґ.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 13 січня помер по короткій недузі **Антін Воробель,** довголітний член Товариства „Сокіл", відділ 33 У. Н. Союза в Клівленд, О.

Покійний походив з села Воложа, повіт Березів, Західня Україна. Був членом У. Н. Союза 18 років, а прожив усього 39 років. Осиротив жінку і двох синів. На похороні виголосив зворушаюче прощальне слово о. Запаринюк.

В похороні взяли участь члени Тов. „Сокіл", а також багато знакомих.

Покійний був відомий з того, що сповняв завжди точно свої обовязки супроти орґанізації. В. Й. П.

Григорій Степанек, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Коляда на У.В.О.

Відділ 11-тий О.Д.В.У. в Ню Йорку вислав колядників, котрі заколядували $258.00.

На лісту число 1. ходила колядувати сама українська молодіж, роджена в Америці: Стефан Дроботій, Павлина Мигаль, Василь Павлюк, Семен Курчій, Анна Редчук, Марійка Постернак, Олена Кордибан.

Коляду зложили: С. К. $10; Сварник $3; по $2: пані Ярема, Кулинич, І. Редчук, Павлюк, Гладун, д-р Е. Пелехович, Пасічник; по $1: Я. Пшик, П. Боднар, С. Бриґідир, пані Скубова, І. Скляр, Я. Корнат, пані Мигаль, Бучацький, І. Лантвіт, П. Задорецький, Кравчук, О. Курчій, пані Дайк, гр. Беляк, Н. Ґула, І. Френклін, Гуляґроцький, Сітницький, Милярський; по 50 ц.: пані Яґрис, пані Ракоцька, пані Стефанишин, пані Кучер, Бронський.— Разом $48.50.

На лісту ч. 2 колядували: Бошоник, Свинчак, Тимчук. Коляду зложили: Іван Паликів $2; по $1: С. Богач, Василь Ґораль, І. Лукаш, М. Бучка, Н. Жмурко, І. Тирян, Яніцький; по 50 цнт.: П. Забріцький, М. Масайло, І. Южвак, К. Прочацька, І. Бронецький, Н. Лялька, А. Яцишин. — Разом $12.50.

На лісту ч. 3 колядували: М. Ярош, В. Хоміцький, Г. Лоха, Й. Лаврів, М. Сітницький, Й. Дудчак. Коляду зложили: Л. Миронюк $5; М. Поліщук $3; по $2: о. А. Іванишин, В. Лазута, Ф. Стефанів; по $1: М. Сербенський, М. Бобяк, П. Приступа, пані Мойса, М. Бойчук, І. Ткачук, О. Карий, Б. Ковалишин, Г. Хлистун, А. Мілєщук, К. Стронська, Баран, Г. Лозінський, Т. Дутчак, Марійка Миронюк, Т. Чоп, Шуст, Бабинець, М. Гаврилович, Р. Рибак, Жирий; В. Возовик 75 цнт.; по 50 цнт.; І. Роль, М. Лєльо, С. Озарчук, пані Соарн, П. Шепетюк, пані Рапацька, Кушнір; П. Федаш 25 цнт. — Разом $39.50.

На лісту число 4 колядували: Михайло Романчук, Олена Галущак, Журат і Стефан Костюк. Зложили коляду: В. Галущак $5; по $2: П. Кукуруза, пані Наконечна, О. Боднар; по $1: Т. Чех, І. Лакоцький, Марія Тарас, А. Виґера, Г. Лакомський, Н. Луцик, А. Луцик, Калиник Чапко, М. Стрілець, П. Лакомський, Ф. Некадич, Л. Кузьма, пані Филипчук, Квітніцький, А. Милян, О. Тиняцький, М. Мостенський, В. Бриль, пані Кисілюк, А. Мандрик, А. Москаль, Гр. Баран, А. Березівська, А. Куць, П. Дзьоба, М. Луцик, І. Дерех, А. Новіцька, д-р Андрейко; по 50 цнт.: П. Крупник, В. Роніш, В. Фенц, М. Шумка, Колодзінський, Окопший, Грицковян, І. Довгань; по 25 цнт.: Н. І., І. Бандура. — Разом $46.00.

На лісну число 5 колядували: Семен Шевчук, Петро Мира, П. Олійник, Соха і Мельник. Коляду зложили: по $2: М. Ґирич, Ева Кобзар, Р. Ґрищук, С. Шевчук; по $1: Т. Ошицький, Тхорик, Гарасимчук, О. Романишин, Луцак, Ю. Драґан, К. Боднар, С. Дойсак, панна М. Дуліба, А. Олійник, І. Сисак, Т. Куніцька, Н. Ґерецька, С. Яворський, І. Букса, М. Козак, М. Галас; по 50 цнт.: Д. Калба, І. Ушитко, Т. Савіцький, О. Баляс, С. Паламар, М. Шеґрин, Н. Кальс; по 25 цнт.: І. Конюх. — Разом $29.25.

Ліста ч. 6, колядували: В. Дроботій, А. Куцик, О. Луців, К. Мартинюк, Петро Свинчак, В. Семенишин. Коляду зложили: О. Луців $5; М. Микитович $3; пані Вукста $2.25; по $2: пані Салагуб, І. Луців, В. Авраменко, о. Павляк, М. Олексевич, П. Гнатів, В. Семенишин, Я. Гутак, Г. Прокопів, Я. Гаврилко; по $1: В. Дроботій, А. Куцик, П. Свинчак (школярка), О. Бошоник, К. Олійник, Й. Олійник, В. Лилак, С. Мисак, Ю. Стричак, П. Задорецький, І. Кожух, А. Барановський, панна Красновська, пані Жеребецька, Г. Перепелюк, Я. Стефанишин, І. Стиран, Й. Куців, пані Лукашевич, І. Гладій, пані Кирекиш, пані Дідишин, А. Коваленко, Ю. Олійник, Й. Подлужевич, К. Мартинюк, Т. Баран, В. Федорко, Д. Гутак, В. Семянишин, Й. Коза, І. Либа, Н. Цимбалістий, І. Головчак, І. Торган, Ю. Городецький, І. Посолюжний, В. Мельник, пані Швець, А. Прончак, о. Купчинський, П. Кобзар; В. Савіцький 75 цнт.; по 50 цнт.: Р. Куляк, І. Лучків, А. Кальба, Ковальський, О. Миронік, І. Зарицький, Ф. Бражник, В. Горон, І. Дара, А. Бучак, пані Клімович, А. Гаврилко, С. Прончак; А. Савіцький 40 цнт.; пані Лавкович 30 цнт.; по 25 цнт.; пані Стефаник, пані Коваль, пані Смолиґа, пані Орчук. — Разом $82.25.

Ліста ч.	1.	$48.50
„ „	2.	12.50
„ „	3.	39.50
„ „	4.	46.00
„ „	5.	29.25
„ „	6.	82.25
Разом		$258.00

Управа відділу 11-го „ОДВУ" переслала через Обєднання зложені жертви на призначену ціль.

Українці зрозуміли на еміґрації свій обовязок, за що їм найкраща подяка буде від наших братів, які борються за волю України.

За Управу 11-го відд. О.Д.В.У.:

Василь Дроботій, голова; **Олекса Луців,** касієр; **Павло Ленчук,** рек. секр.; **Мирон Сітницький,** фін. секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На визвольну боротьбу.

Відділ 11-тий ОДВУ на місячних зборах ухвалив вислати на визвольну боротьбу для УВО $100, на Світову Виставу в Шікаґо $25, на Вістник ОДВУ $10, на місячник „Розбудова Нації" $10, на часопис „Новий Шлях" $5.

Разом вислано $150.

На визвольну боротьбу $100 вислано через Обєднання, а $25 вислано впрост до комітету в Шікаґо; на „Вістник ОДВУ" і „Розбудову Нації" $20 вислано до Центральної Управи ОДВУ; на „Новий Шлях" $5 до редакції ґазети.

Отсим від. 11-тий ОДВУ ділом доказує, що хоч теперішні обставини через безробіття тяжкі, то всеж по своїх силах він старається піддержувати українську національну справу. На Світову Виставу зложили отсі члени: В. Дроботій, п. Шевчук по $2; Я. Пшик, О. Луців, В. Ґельнер, п. Готра, п. Сітницький, п. Куцик, п. Прокопів, п. Грабовський, п. Копка по $1; І. Лантвіт 50 ц. — Разом $12.50. — Частина доходу з балю 23. листопада $12.50, що зробило суму $25.

За уряд 11-тий від. ОДВУ:
В. Дроботій, предс.;
О. Луців, касієр;
М. Сітницький, фін. секр.;
П. Ленчук, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Допомога Рідному Краєви.

Звіт Центрального Комітету Українських Народних Організацій міста Ню Йорку з Листопадового Свята, що відбулося 6-го листопада 1932 року в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку, Н. Й.

Приходи: з вступного $171.95; з продажі цвітів $25.18; збірка в греко-катол. церк. св. Юра $40.22, в тім парох о. Понятишин $5; збірка під згаданою церквою $9.78; збірка в укр. прав. церкві св. Володимира $27.25; — Разом $274.38. — Розхід $128.86; — Чистий дохід $145.52.

На писемне прохання Центрального Комітету Музичний Клюб ім. Шопена (Chopin Musical Club, Inc., 130 East 7th St.), котрого членами є музиканти Поляки, Українці, Литовці й інші, жертвував на українських інвалідів суму $25.

Гроші ці розділено: на уко слано через Обєднання на українських інвалідів до Львова $125; на політичних вязнів $45.52. — Разом $170.52.

Збіркою в укр. греко-кат. церкві св. Юра і під церквою занялися члениці Української Жіночої Громади в Ню Йорку, пані А. Латишевська, Ю. Піщак, Дерек, Дроздик і п. Берків, як також продажею цвітів.

Центральний Комітет Укр. Нар. Орґ. міста Ню Йорку.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

На Рідний Край.

Заходом злучених Братств, Сестрицтв і Клюбу влаштовано Листопадове Свято дня 27. листопада. Чистий дохід зі свята був $25, які вислано через Обєднання по половині на інвалідів і УВО.

П. Щуцький.

НАГЛИЙ СУД.

(11)

Новий внесок прокуратора.

Прокуратор: Якщо внесок оборони в справі поставлення Мотики перед психіятрів не є „триком", то він є якнайбільше посуненою фантазією. Мотика не насуває ніяких сумнівів відносно правдивости зізнань.

Дальше покликується прокуратор на 54-ий арт. к. к. і твердить, що суд має судити не тільки факти, але й особи та ціле їх дотеперішне життя. Вкінці прокуратор ставить внесок **переслухати як свідка Олександра Бунія,** арештованого у звязку з убивством Голувка.

Д-р Ганкевич: Інтерпретація прокуратора є недопускальною. Тільки в Совітах судять людей, а не факти. Тільки там вистарчає до засуду, щоби чоловік належав до ворожої диктатури соціяльної кляси. Західні кодекси такої засади не знають.

Д-р Шухевич заповідає нові докази.

Д-р Шухевич: Внескам п. прокуратора противимося. Данилишин мовчав і мовчить. Але коли грозила небезпека його сестрінкови Біласови, Данилишин отворив уста і заявив, що то він сам вбив постерункового. Нині другий раз отворив уста. Сам п. предсідник питав і Данилишин отворив уста. Чому?

Не міг позволити, щоби нашій суспільности всунути вбивство Голувка, від якого суспільність відмовляється. Засоби не матеріяльні, але моральні до того найдуться.

Перед процесом ми читали в офіційній і півофіційній пресі, що в цьому процесі буде судитися справу Голувка. Городок — це немов побічна справа. І дійсно! Вбивство Голувка висунулося на перший плян. Але я не розумію, як можна вбивство Голувка так трактувати. Це надто поважна справа. Вона мусить бути висвітлена докладно і всесторонно. **Якщо будуть допущені докази п. прокуратора, то я заявляю, що поставлю протидокази.**

Д-р Старосольський обґрунтував внески з чисто юридичної сторони, після чого трибунал пішов на нараду.

Зізнання Бунія.

Предс. відчитує рішення. Постановив допустити на свідка А. Бунія, інші внески вирішить по його переслуханні.

Впроваджують А. Бунія, якого прокуратор велів заздалегідь спровадити з Бриґідок. Є це 21-літній молодець, уроджений в Надвірній, в Трускавці був портієром у віллі С. С. Служебниць. Останні 3 місяці перебував у Львові як портієр у лікаря Омінського.

Предс.: Знаєте підсудних?

Буній: Знаю Данилишина і Біласа від 1928 р.

Предс.: Де ви з ними стрічалися?

Буній: На терені пласту.

Предс.: Чи до ОУН належите?

Буній: Не відповідаю.

Предс.: Чи Білас належав до ОУН?

Буній: Так.

Предс.: Що він робив в тій орґанізації. А ви знаєте, що то є та орґанізація?

Буній: Вона веде боротьбу з усіми наїзниками за незалежність України.

Предс.: Якими засобами?

Буній: Усіми.

Предс.: Від коли існує та орґанізація?

Буній: Не знаю.

Предс.: А знаєте, що були терористичні акти?

Буній: Знаю з ґазет.

Предс.: А на що те все вони робили?

Буній: Не знаю.

Предс.: Про вбивство Собінського й Голувка ви чули?

Буній: Так.

Предс.: Які ви маєте школи?

Буній: 7-му клясу народньої школи.

Предс.: Де ви були в Трускавці?

Буній: В пансіоні сестер служебниць.

Предс.: Там мешкав Голувко?

Буній: Так, мешкав неціпий місяць.

Предс.: Що з ним сталося?

Буній: Вбили його.

Предс.: А як?

Буній: Не відповідаю на те.

Предс.: А чому?

Буній: Бо мені можна не відповідати.

Прокуратор: Чи Білас вас заприсягав?

Буній: Не відповідаю.

Прокур.: Чи в пансіоні ви бачилися з Біласом?

Буній: Не відповідаю.

Прокур.: Чи 29. серпня 1930 р. ви бачилися з Біласом?

Буній: Не відповідаю.

Д-р Шухевич: Коли Голувко мав відїхати?

Буній: На другий день.

Д-р Шухевич: Чи він мав довше мешкати?

Буній: Не знаю.

Д-р Шухевич: Хто був управителем пансіону?

Буній: Сестра Августина.

Прокуратор: Чи вечером того дня, як вбито Голувка, ви бачилися з Біласом?

Буній: Не відповідаю.

На тому переслухання Бунія кінчається і його відпроваджує постерунковий до тюрми.

Найбільш драматична хвилина.

Предсідник: Там є ще один священик. Переслухаємо його.

На салю входить **о. Кіндій Микола,** парох Вериня, того села, де зловили Данилишина і Біласа.

Предс.: Може ви, отче, оповісте нам, як то було?

о. Кіндій: Дня 1. грудня десь коло год. 11-тої я побачив, як багато людей — одні в сорочках, другі в убранні — бігли з дручками і колами полем у сторону ліса. Я, заінтриґований тим, пішов за ними і почув крики: „Розбійники, лапайте!" Я зпочатку думав, що то на дика напали, бо в тих сторонах їх багато. Але за якийсь час я почув крики: бий! забий! На гостинці почув я стріл. По стрілі роздалися голоси: „він вже не має патронів, приступай безпечно!" Зі зворушення я не міг бігти і пристав. З горбка побачив я чоловіка, що лежав на гостинці, над ним люди. Я прибіг і просив, щоби люди не били. У віддалі яких 30 кроків я побачив другого, ще лежав у житі. І його били. Я не знав, котрого ратувати. Було чути голоси, що суд їх звільнить і вони потім спалять село, а тому треба їх убити.

Я, як священик, не хотів до того допустити. Пробував відбирати від людей друки, але вони були такі розюшені, що й на мене готові були кинутися.

Нагло один з лежачих очуняв і встав. Був це молодий, високий мущина. Я крикнув, щоби й другого перестали бити. По якімсь часі й цей другий очуняв і піднісся. Оба вони були побиті, з голови текла їм кров.

Вони зблизилися до себе, а люди їх окружили.

(Дальше буде)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Народний Дім у Ходорові.

Гром. С. Саляк переслав через Обєднання $22 на Народний Дім у Ходорові.

Жертви зібрав уповажнений Стефан Саляк, при помочи п. Володидмира Баковського.

Жертводавці: В. Баковський $5; Х. Саляк, А. Ґреньків, Л. Кіндрись, Ф. Давидів, В. Морозович по $2; С. Саляк, Анна Петриковська, С. Завадовський, Й. Сидор, М. Оліник, Г. Романів по $1; Д. Вербовський 50 ц.; В. Яхніцький, Ф. Пазь по 25 ц. — Дальше збирання жертв проводиться через Постійний Комітет, до котрого вибрані: Йосиф Сидор, предс.; Володимир Баковський, касієр; Стефан Саляк, секретар.

Уповажнений за Народний Дім і Р. Ш. в Ходорові:

Стефан Саляк.

—o—

ГЕРКІМЕР, Н. Й.

На інвалідів.

Один з наших фармерів, гром. Василь Брикайло, тримаючись традиції американської землі, запросив до себе на фарму в День Подяки своїх товаришів і знайомих. При гарній забаві гром. Й. Наконечний прочитав лист, який одержав від Комітету опіки над Інвалідами у Львові. По перечитанню цього листа о. М. Кашуба, парох укр. прав. церкви в Гермімер, Н. Й., пояснив потребу помочі цим героям, які віддали все, що мали, в боротьбі за рідну землю й волю.

Після того на інвалідів зложили: В. Брикайло $1.50; о. М. Кашуба, К. Ленґо й М. Бурчинський по $1; Д. Бурчинський, Р. Вічковський, О. Ангел, К. Ліщинський, М. Конікевич, І. Наконечний, І. Луцишин, І. Кульчицький по 50 ц. — Разом $8.50.

Укр. прав. парохія зібрала підчас панахиди в Листопадовий День $10.

На забаві сестриць в Українськім Американськім Горожанськім Клюбі зібрав Й. Наконечний дрібними жертвами $2.50. — Разом зібрано $21.

Ці гроші призначено для інвалідів і переслано через Обєднання.

І. Луцишин.

—o—

ШАМОКІН, ПА.

Листопадове Свято.

Як кождого року, так і біжучого наша укр. гр.-кат. парохія святкувала в неділю, дня 27. листопада, память 14-літньої річниці української державности церковним святом.

Згаданого дня на Службі Божій о. М. Олексів виголосив відповідну до хвилі проповідь про значіння Першого Листопада і про любов до батьківщини. Відтак по Службі Божій відправлено торжественно панахиду за поляглих героїв, підчас котрої зібрано жертву $25, яку переслано через Обєднання.

Призначено $12.50 на інвалідів, а $12.50 на Рідну Школу.

А. І. Дрозняк.

—o—

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Збірка для інвалідів.

Заходом Українсько - Американського Горожанського Клюбу уладжено вечеру дня 27. листопада. На вечеру прибули члени й гості в більшому числі. По вечері й забаві не забули про наших братів інвалідів. Перепроваджено збірку, котра принесла $10.10.

Гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

Член Клюбу.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за грудень 1932 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 37. Феловець Евдокія.
В. 63. Голизна Петро, Папо Параска.
В. 65. Лусич Анна.
В. 76. Ґадамус Анна Бел.
В. 83. Квасинська Катерина, Квасинський Микола.
В. 106. Зелінка Марія.
В. 120. Вавро Катерина.
В. 126. Кіч Анна.
В. 161. Петришкевич Анна.
В. 169. Яків Іван.
В. 174. Савран Анна.
В. 177. Мельник Олена.
В. 179. Голдак Михайло.
В. 204. Уколович Петро.
В. 217. Гречух Василь.
В. 223. Грицай Василь.
В. 243. Сосновський Роман.
В. 248. Пук Йосиф.
В. 270. Флиста Михайло.
В. 281. Лаврів Яцко.
В. 319. Парцель Емілія.
В. 327. Катало Володимир, Чопик Анна.
В. 359. Безник Анна.
В. 361. Венер Яцко, Ґула Денис.
В. 370. Ґудима Марта.
В. 383. Брингілевич Михайло.
В. 390. Ковальський Федько.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Хомяк Ілько.
В. 14. Галущак Василь.
В. 18. Лабовський Іван, Лабовська Анна.
В. 24. Магновський Людвик.
В. 27. Шумило Іван.
В. 35. Пеленська Юлія, Пеленський Михайло, Пеленський Іван.
В. 40. Волошанський Петро, Волошанський Іван.
В. 43. Лагода Василь, Лагода Параскевія, Лагода Іван, Лучкевич Осип.
В. 50. Долик Михайло, Лозинський Михайло.
В. 56. Лихва Ева, Лихва Тимко, Реваковський Василь.
В. 58. Грибиняк Ілько.
В. 59. Гаттон Марія.
В. 69. Тарнавський Михайло.
В. 75. Нагорняк Іван, Нагорняк Марія.
В. 78. Геленда Стефан.
В. 85. Мадай Василь.
В. 91. Баран Григорій.
В. 100. Клюса Олена.
В. 104. Бобик Михайло, Кузів Павло.
В. 105. Мищак Константин.
В. 109. Щепко Марія, Лусь Петро.
В. 110. Лібрик Дмитро, Лібрик Олекса.
В. 120. Шиян Катерина, Шиян Стефан, Завінська Катерина, Завінський Іван, Ґула Іван.
В. 122. Заславський Кондрат.
В. 127. Леськів Параскевія, Леськів Михайло.
В. 132. Плечій Петро.
В. 138. Сидорак Іван.
В. 147. Ярема Михайло, Ярема Михалина.
В. 162. Ільчишин Іван, Поточняк Микола, Майбук Ярмило.
В. 164. Данило Іван, Солтишин Михайло.
В. 177. Зарзицький Маріян, Зарзицька Йосифа.
В. 183. Бурдяк Михайло.
В. 193. Джурняк Марія, Джурняк Стефан, Брудний Стах, Нестор Катерина.
В. 206. Реміник Анна.
В. 213. Ошуст Володимир, Ошуст Анна, Ошуст Василь, Зощак Михайло, Зощак Марія, Зощак Іван, Земняк Панько, Земняк Розалія, Хранюк Параня, Хранюк Михайло.
В. 217. Стехня Марія, Носак Стефан, Бандура Доська.
В. 222. Москалюк Олекса.
В. 223. Ковалькевич Іван, Ковалькевич Михайло, Ковалькевич Текля, Ковалькевич Анна, Ковалькевич Володимир.
В. 232. Фрогман Анна.
В. 239. Бручковський Михайло, Нечепор Юрій, Нечепор Анна.
В. 245. Лещук Павло.
В. 252. Данилько Панько.
В. 266. Варшона Яків, Михальчишин Іван, Михальчишин Анна, Михальчишин Марія.
В. 274. Пусь Михайло.
В. 276. Дністрян Семен.
В. 277. Йордан Олекса.
В. 278. Стець Матвій.
В. 280. Маркевич Микола.
В. 292. Гриб Іван.
В. 293. Ханенчук Іван, Ханенчук Параска.
В. 296. Любчик Петро, Любчик Анна, Храпцьо Юрій, Мадюк Йосиф, Попович Ксеня, Попович Теодор, Деркач Ілько, Деркач Анастасія, Лешковяк Михайло, Дуткевич Микола, Байко Марія, Калиновська Марія, Кіляр Петро.
В. 300. Мащак Павло, Яцинич Яким, Цап Дмитро.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 319. Пециль Катерина, Пециль Василь, Іванів Анастасія.
В. 324. Яцишин Анна, Яцишин Гаврило.
В. 334. Захарчук Василь.
В. 351. Кісіль Михайло, Кісіль Анна.
В. 352. Лесюк Дмитро, Шуригайло Розалія, Шуригайло Стефан, Шуригайло Михайло, Розлуцький Михайло, Розлуцька Юлія.
В. 358. Скібо Стефанія, Чубінська Емілія.
В. 362. Николенко Макар, Николенко Франка.
В. 364. Лопушак Магдалена, Лопушак Теодор.
В. 367. Боєчко Марія, Боєчко Панько.
В. 374. Чобан Василь.
В. 385. Ясинський Іван, Шун Михалина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 96. Кемпа Микола.
В. 106. Попіль Микола.
В. 161. Новак Іван.
В. 200. Шипка Стефан, Шипка Стефанія.
В. 205. Дзюба Михайло.
В. 334. Тритяк Катерина.
В. 350. Кресан Михайло.
В. 355. Боднар Максим.
В. 361. Кобзяр Павло.
В. 385. Куртій Семен.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 91. Лапиця Володимир.
В. 105. Свистун Теодор.
В. 390. Каламін Михайло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Томащик Іван, Бойчук Михайло, Шаршон А. Петро.
В. 7. Мельник Марія.
В. 8. Васілець Павло, Ганич Микола, Іващишин Іван.
В. 10. Ганас Микола.
В. 24. Борашкевич Михайло, Семко Михайло, Ільків Григорій.
В. 31. Феценко Микола.
В. 38. Кристинич Марія.
В. 44. Барна Катерина.
В. 46. Божемський Гілярій.
В. 59. Вальковська Анна.
В. 62. Белюх Стах.
В. 73. Ковальчик Марія, Ковальчик Петро.
В. 80. Павиза Катерина, Павиза Антін.
В. 81. Депута Францішек, Печериця Василь.
В. 109. Курник Андрій.
В. 119. Омелян Анна.
В. 120. Кіньо Анастасія.
В. 123. Лаврівський Михайло.
В. 132. Белінська Марта.
В. 133. Сінгалевич Пилип.
В. 134. Орищак Марія.
В. 135. Матушевська Параска, Матушевський Іван.
В. 145. Крамар Рудольф Яків.
В. 147. Кобінець Михайло, Кобінець Олена, Горбовій Петро, Пельо Михайло, Артим Андрій, Попович Анна, Возняк Михайло, Котик Іван, Дацик Стефан, Шевчук Ілько.
В. 151. Гримач Марія.
В. 159. Нижник Катерина.
В. 162. Ковальчук Іван, Ковальчук Анна.
В. 170. Сосницький Микола, Долошицький Михайло, Наумович Василь, Лесобей Григорій, Головатий Григорій.
В. 177. Онесько Василь, Рой Федор.
В. 182. Давидович Стефан, Давидович Дмитро.
В. 185. Юрковський Іван.
В. 193. Отрок Розалія, Отрок Терефон, Парубій Стефан.
В. 209. Мурдза Марія.
В. 217. Корольчук Олекса, Пилипів Іван.
В. 218. Стахура Параска.
В. 223. Винник Іван, Банковський Олекса.
В. 231. Кабик Теодор, Луцишин Параскевія, Луцишин Василь.
В. 232. Беднарчик Анна, Беднарчик Андрій, Вархолик Іван.
В. 238. Школяр Олена, Ставничий Ілько.
В. 241. Лотоцький Микола, Лотоцька Анна.
В. 243. Стефанюк Василь, Гасюк Стефан, Олещук Іван, Бінов Стах.
В. 247. Баран Анна.
В. 253. Лашеник Марія, Лашеник Онуфрій.
В. 263. Тупиця Трофим.
В. 270. Гриник Семен, Коваль Василь, Маланяк Василь, Маланяк Стефанія.
В. 273. Кіцок Антін.
В. 274. Синчишак Петро.
В. 276. Ґеряк Іван.
В. 277. Мокрицький Антін.
В. 283. Малиса Іван.
В. 289. Задорецька Анна, Задорецький Андрій.
В. 293. Базан Іван.
В. 295. Венгер Ева.
В. 300. Кузьма Максим, Жолобецький Мілько, Макар Йосиф, Савка Стефан, Корівчак Катерина, Корівчак Михайло, Балаґуш Петро, Сушак Дмитро, Возняк Анна, Возняк Михайло, Возняк Василь, Бережанський Дмитро, Бережанська Анна, Шимко Михайло, о. Волощук Микола.
В. 304. Риджик Онуфрій.
В. 326. Пашкевич Іван, Гнатко Михайло, Гнатко Іван, Гнатко Марія, Срибер Іван, Чекальська Розалія.
В. 333. Пиріг Катерина, Баран Іван.
В. 345. Ґрубрин Михайло, Ґрубрин Олена.
В. 349. Лесик Ілько.
В. 351. Борак Ольга.
В. 361. Хитрик Ксеня, Боднар Михайло, Дулька Андрій.
В. 363. Гумень Андрій, Луцишин Анна, Луцишин Микола, Непорадний Теодор.
В. 365. Ходань Іван.
В. 367. Дорофей Михайло, Дорофей Катерина.
В. 369. Кость Анна.
В. 376. Пірус Марія, Пірус Григорій.
В. 377. Фідик Анастасія.
В. 382. Коропчак Анна.
В. 385. Замлянучин Анастасія, Замлянучин Семен, Менюк Дмитро, Сирота Володимир, Федусько Григорій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Куртій Семен.
В. 50. Шугайло Іван.
В. 94. Воднар Максим.
В. 130. Кобзяр Павло.
В. 206. Паґут Анастасія, Паґут Гілько.
В. 247. Попіль Микола.
В. 268. Білий Михайло.
В. 276. Новак Іван.
В. 290. Петерман Евгенія.
В. 369. Дзюба Михайло.
В. 384. Кемпа Микола.
В. 400. Дида Йосиф.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ (Extended Ins.):

В. 345. Ковалів Йосиф, Ковалів Розалія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 174. Савран Анна.
В. 385. Степанчак Стефанія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 91. Лапиця Володимир.
В. 105. Свистун Теодор.
В. 390. Каламін Микола.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Баран Семен, Семен Іван.
В. 7. Багрій Іван.
В. 8. Несевич Стефан.
В. 12. о. Сполітакевич Володимир, Буґель Анна.
В. 27. Леськів Йосиф.
В. 36. Луцишин Катерина.
В. 66. Кріль Прокіп.
В. 72. Ольхова Анна, Ольховий Ілько.
В. 90. Яким Павло, Шарич Петро.
В. 95. Романишин Матвій.
В. 137. Стойкевич Яків.
В. 145. Ґураль Розалія.
В. 162. Магницький Казимир.
В. 174. Коваль Іван.
В. 177. Мартиневич Володимир.
В. 186. Баранчак Катерина.
В. 214. Возовик Михайло.
В. 229. Гоменчук Ілько.
В. 234. Маковський Семен.
В. 239. Навроцький Іван.
В. 290. Крисовата Марія.
В. 312. Цап Семен.
В. 326. Скарбовський Яків.
В. 342. Скоципець Михайло.
В. 365. Флиста Дмитро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком грудня 1932 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	19,841
В місяци грудні 1932 р. принято нових	31
В місяци грудні 1932 р. принято наново	140
В місяци грудні 1932 р. принято з переступними листами	11
В місяци грудні 1932 р. принято з інших кляс обезпечення	3
Разом	20,026
В місяци грудні 1932 р. суспендовано	146
В місяци грудні 1932 відійшли з переступними листами	13
В місяци грудні 1932 відійшли на безплатне продовження	2
до інших кляс	3
В місяци грудні 1932 відійшли зі зворотом готівки	2
В місяци грудні 1932 померли	29
Разом	195
З кінцем грудня 1932 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	19,831

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	7
В клясі А.	на $ 250	345
В клясі А.А.	на $ 500	5,325
В клясі В.	на $ 750	801
В клясі С.	на $1000	12,227
В клясі В.В.	на $1500	278
В клясі С.С.	на $2000	86

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	146
В клясі О-1000	на $1000	136
В клясі О-1500	на $1500	5
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	96
В клясі Р-1000	на $1000	145
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	139
В клясі Е-1000	на $1000	80
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
	Разом	19,831

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Василишин Теодор, Василишин Михайло, Василишин Розалія, Василишин Юліянна, Василишин Анна.
В. 63. Папо Анна, Папо Марія, Папо Анастасія, Папо Катерина, Папо Іван, Папо Олена.
В. 96. Соболь Емілія.
В. 99. Баловська Ольга.
В. 106. Подоляк Мирослав, Подоляк Анна, Подоляк Марія.
В. 205. Гишта Василь, Гишта Текля, Гишта Олена.
В. 225. Ґреськів Ірина.
В. 259. Тарандій Мирослава.
В. 297. Махник Олена, Махник Марія, Махник Ева.
В. 367. Тиран Антін.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Бреня Юлія.
В. 24. Магновська Вікторія.
В. 35. Пеленський Іван, Пеленський Йосиф, Пеленська Марія, Пеленський Володимир.
В. 116. Михалюк Михайло.
В. 127. Леськів Ґеновефа, Леськів Петро.
В. 206. Реміник Микола, Реміник Катерина, Реміник Анна, Реміник Стефанія.
В. 217. Лиса Марія, Лисий Володимир, Лиса Анна.
В. 223. Ковалькевич Катерина, Ковалькевич Петро, Ковалькевич Олена, Ковалькевич Розалія, Ковалькевич Василь, Ковалькевич Іван, Ковалькевич Марія, Ковалькевич Елисавета.
В. 276. Фірич Олена, Фірич Стефан, Фірич Марія, Васильчик Олекса, Васильчик Ольга, Фізор Катерина, Фізор Марія, Фізор Михайло.
В. 278. Стець Йосиф, Стець Михайло, Стець Іван, Стець Анна, Стець Марія, Стець Катерина.
В. 293. Ханенчук Марія, Ханенчук Василь.
В. 296. Лобур Петро, Лобур Василь, Скілько Анна, Скілько Михайло.
В. 324. Яцишин Стефанія, Яцишин Йосиф, Яцишин Ольга.
В. 326. Сворень Михайло, Сворень Василь.
В. 352. Окунський Петро.
В. 374. Чабан Віктор.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 151. Рудакевич Мирослав, Рудакевич Василь, Рудакевич Володимир, Рудакевич Анна, Рудакевич Юлія.
В. 200. Шипка Володимир.
В. 355. Боднар Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 167. Зьонкевич Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Цьовка Михайло.
В. 7. Котик Марія, Котик Анна, Яворський Мирослав.
В. 8. Іващишин Анна, Іващишин Стефан.
В. 9. Расевич Іван, Расевич Ярослава, Шніцер Іван, Лаґуна Стефан, Васюта Марія, Лучканин Йосиф.
В. 29. Шкварла Олена, Шкварла Захарій, Радко Олена, Радко Йосиф, Ольховський Йосиф, Ольховський Стефан, Ольховський Василь, Бат Людвіка.
В. 31. Васькович Ольга, Васькович Антоніна, Васкович Ірина, Васькович Петро, Васькович Володимир.
В. 38. Душатинська Марія, Душатинський Іван, Душатинська Анна, Лапай Іван, Лапай Анна, Лапай Петро, Цабаль Іван, Качмарчик Стефан Качмарчик Михайло.
В. 42. Якимець Стефан.
В. 44. Бугай Софія, Бугай Іван, Бугай Стефан.
В. 59. Венгринович Марія, Венгринович Михайло.
В. 65. Мушинська Марія, Мушинський Стефан, Мушинська Анна.
В. 70. Безушко Омелян.
В. 73. Ковальчук Володимир, Ковальчук Іван, Ковальчук Юлія.
В. 80. Лайтар Анна, Лайтар Стефан, Лайтар Павло, Лайтар Ірина, Лайтар Василь.
В. 87. Костецький Володимир, Костецький Йосиф, Костецький Михайло.
В. 130. Тимців Ольга.
В. 140. Пірко Микола, Пірко Іван, Пірко Катерина.
В. 155. Романко Йосиф.
В. 161. Бахор Михайло, Бахор Йосифа.
В. 163. Гвізд Стефанія, Гвізд Мирослав.
В. 167. Юнисько Марія.
В. 173. Кучапський Стефан.
В. 192. Ліщинський Роман.
В. 193. Паробій Олена.
В. 198. Огорілка Анна.
В. 209. Вихованець Софія, Вихованець Олена, Вихованець Анна, Вихованець Марія.
В. 217. Гранковський Григорій.
В. 220. Романишак Йосиф.
В. 221. Лучків Стефан.
В. 223. Кобута Анна, Дрозд Анна, Дрозд Олена, Дрозд Михайло, Дрозд Іван, Дрозд Йосиф, Дрозд Марія, Дрозд Анастасія, Дрозд Ева, Дрозд Софія.
В. 231. Луцишин Марія, Луцишин Іван, Луцишин Василь, Луцишин Анна.
В. 234. Шавяк Василь, Шавяк Евген, Шавяк Теодор.
В. 238. Школяр Омелян.
В. 241. Лотоцька Стефанія, Лотоцький Василь, Лотоцький Михайло.
В. 245. Моросько Ольга, Войцеховський Йосиф.
В. 247. Баран Стефан, Баран Ольга, Баран Володимир.
В. 267. Хомик Іван.
В. 269. Петрик Михайло, Петрик Петро, Петрик Іван, Петрик Теодор, Петрик Анна.
В. 270. Василюк Катерина.
В. 276. Столяр Марта Анна, Столяр Елисавета, Столяр Омелян, Крупінська Розалія, Шведюк Микола, Шведюк Олена, Коруна Данило, Коруна Катерина, Коруна Ева, Ґранович Володимир, Ґранович Марґарет.
В. 280. Яворська Марія, Яворська Олена.
В. 282. Микулич Марія.
В. 283. Малиса М. Ольга, Малиса М. Володимир, Малиса І. Ярослав, Малиса М. Наталія, Малиса Т. Богдан.
В. 289. Задорецький Евген, Задорожна Анна.
В. 292. Убога Ґеня.
В. 296. Скочиляс Евген, Скочиляс Михайло.
В. 299. Баран Марія.
В. 300. Куривчак Катерина, Куривчак Розалія, Куривчак Марія, Куривчак Іван, Куривчак Йосиф, Куривчак Анна, Куривчак Юлія.
В. 303. Королевят Олена.
В. 305. Гуменюк Тома.
В. 318. Майстро Василь.
В. 321. Гозияш Володимир, Гозияш Йосиф.
В. 324. Яськів Леонія, Яськів Евгенія Мирослава.
В. 326. Гнатко Іван, Гнатко Олена, Гнатко Ольга, Гнатко Йосиф, Гнатко Володимир, Гнатко Анна, Гнатко Василь, Бурило Франко, Чекальський Петрош Прокоп Стефанія, Прокоп Анна, Бріло Дмитро.
В. 331. Антоничук Олекса, Антоничук Петро, Антоничук Анна.
В. 333. Сиґін Катерина.
В. 335. Петрусяк Василь.
В. 341. Антонишин Софія, Антонишин Марія.
В. 349. Лесик Люба, Лесик Володимир.
В. 363. Луцишин Стефанія, Луцишин Іван, Луцишин Михайло.
В. 365. Ковач Марія, Ковач Олена, Ходан Петро.
В. 367. Сорохтей Анастасія, Сорохтей Стефан, Сорохтей Марія, Сорохтей Павло, Сорохтей Михайло.
В. 369. Кость Олена, Кость Софія, Кость Михайло, Кость Ева, Кость Василь, Кость Катерина.
В. 385. Бородай Михайло, Бородай Анна, Бородай Франко, Замланучин Анна, Федюк Анна.
В. 396. Кримська Марія, Кримський Теодор, Кримський Андрій, Кримський Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 94. Боднар Іван.
В. 147. Рудакевич Мирослав, Рудакевич Василь, Рудакевич Володимир, Рудакевич Юлія, Рудакевич Анна.
В. 384. Сорока Дмитро.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 65. Качуряк Анна.
В. 76. Ґадамус Анна.
В. 112. Коба Катерина, Добуш Марія.
В. 120. Вавро Катерина.
В. 177. Мельник Олена.
В. 179. Ґолдак Михайло.
В. 187. Босович Марія.
В. 248. Пук Йосиф.
В. 294. Вовк Василь.
В. 327. Чопик Анна, Катола Володимир.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 167. Зьонкевич Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком грудня 1932 р. було в У. Н. Союз дітией членів	12,146
В місяци грудні 1932 р. принято нових	26
В місяци грудні 1932 р. принято наново	51
В місяци грудні 1932 р. принято з переступними листами	7
Разом	12,230
В місяци грудні 1932 р. суспендовано	196
В місяци грудні 1932 відійшли з переступними листами	7
В місяци грудні 1932 відійшли до повнолітних членів	12
Разом	215
З кінцем грудня 1932 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	12,015

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	10,642
В клясі 2-гій за 50 цнт. місячної вкладки	1,373
Разом	12,015
З кінцем грудня 1932 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	31,846

У В А Г А

Цю статтю кождий відділовий урядник член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць грудень 1932 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (січня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця січня 1933 року, то в лютім 1933 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци грудні 1932 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци січні 1933 р., бо на другий місяць, то є лютім 1933 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Кащтанюк, гол. рек. секр.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

PROTEST VOICED BY UKRAINIANS AT MASS MEETING.

Against What Is Termed Oppression by Polish Government.

More than 1100 American citizens of Ukrainian descent assembled in this city on Sunday as the guests of American-Ukrainian Citizens' Club, to protest against the conditions now prevailing in the territory occupied by the Ukrainian people under Polsh government.

The protest meeting was held at the hall of the local club at Front and Furnace streets. The auditorium was much too small to accomodate the gathering, but those who could not gain admission to the place, heard four stirring addresses with the aid of an amplifying system that had been installed.

The meeting opened at 3 o'clock and was in charge of Alex Kalady, president of the local club. The opening prayer was offered by Rev. P. Sereda, rector of St. Mary's Ukrainian Orthodox church. He also made the address of welcome and explained the nature of the meeting. He briefly explained the political situation in Galicia and provinces governed by Poland and expressed the thought that all these provinces should have home rule. He told of a decision of the Council of Ambassadors, March 14, 1923, that closed all Ukrainian schools, confiscation of 500 orthodox churches and of the existance of martial laws in all territory occupied by the Ukrainian people.

Attorney Theo. Swystun, Philadelphia, analyzed the political and economic situations. He declared that "the Polish" government oppressed all Ukrainian trade cooperatives and educational movements and explained that the prime object of the Polish government is to denationalize the more than eight million Ukrainian people.

Rev. V. Klodnycky, D. D., of Northampton, brought forcefully to the attention of his audience the development of the Ukrainian people in the past ten years. He cited the patriotic fervor and tenacity of purpose of the Ukrainian peasant, who with their own contributions are supporting more than 5000 schools in the homeland and are developing the trade cooperatives, which are stronger and superior to the Polish cooperatives, and of how when they were privileged to conduct their own governmental affairs during 1918-19 for a period of ten months, demonstrated their ability to carry on in a successful and an efficient manner.

The two closing speakers were Prof. J. Rybachok, a member of the faculty of Temple University, in the study of biology, and Theo. Fedus, of Clifton Heights. They spoke to the youth of the audience, appealing to them to learn the American constitution, love and live American freedom and to dedicate thir loves to transplating this freedom and form of government into the Ukrainian homelands.

The church choir under the direction of Prof. Daniel Stecyk sang the closing selection, the Ukrainian national hymn, and Father Klodnycky offered the benefiction.

The delegates at the meeting unanimously adopted a resolution voicing protest against the oppression of their people and forwarded copies to the secretary-general of the League of Nations, secretary of state of the U. S. government, secretary of state for foreign affairs in Great Britain, Japan, Italy and France and to the Polish ambassador at Washington.

(Allentown Morning Call, Monday, January 16, 1933).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. С., Алентавн, Па. — Ворогів збойкотуємо тоді, як станемо свідомішими; а в бизнесі, коли дамо кращу обслугу і ліпший та дешевший товар, або принаймні не гірший від товару, який продають наші вороги.

В. В., Форд Сіти, Па. — Допис добрий для церковної ґазети. Пишіть про народнє життя.

О. К., Гемтремк, Міш. — Надіслана Вами польська ґазета пише про покійних Данилишина і Біласа як бандитів. Це вказує тільки, який низький є її моральний рівень. Це вона є бандитською, а не ті, що згинули за велику ідею. Порівнайте описи з процесу і засуду, які подали американські кореспонденти, з описами, що їх подають польські ґазети в Америці, а побачите, до чого докотилася польська суспільність. Вся вона хоче відограти ролю ката українського народу. Та хто чим воює, від того й гине.

У лікаря.

— То дуже тяжкий випадок, добродію! Подразнення сліпої кишки. Як вам не поліпшиться, мусітимемо зоперувати сліпу кишку!

Хорий: Чи не моглиб пан доктор що іншого зоперувати мені, бо сліпу кишку мені лікарі зоперували вже тому три роки!